

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

26832

Çk-1

Sayı : 76791929/610/ 864
Konu : Yazılı soru önergesi (7/24832)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.06.2013 tarih ve 128743 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde yer alan İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından verilen 7/24832 esas numaralı yazılı soru önergesine verilen cevap ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

Ek: Cevap (6 sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ’NİN 7/24832 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

2003-2012 yılları itibarıyla Türkiye İş Kurumuna (İŞKUR) yapılan iş bulma başvuruları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

YILLAR	BAŞVURU SAYISI
2003	557.092
2004	646.182
2005	516.703
2006	564.388
2007	656.969
2008	1.275.674
2009	1.435.024
2010	1.217.936
2011	1.398.355
2012	2.296.325

2003-2012 yılları itibarıyla İŞKUR’a başvuruda bulunanların yaşa ve cinsiyete göre dağılımları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Yıllar	15-24		25-34		35-44		45 -64		65 ve Fazla		Toplam		
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Toplam
2003	132.124	42.430	210.031	42.433	90.092	15.240	20.446	3.954	298	44	452.991	104.101	557.092
2004	142.342	73.141	229.420	62.963	92.081	18.550	22.352	5.012	265	56	486.460	159.722	646.182
2005	104.343	55.251	170.223	53.886	84.010	21.161	21.447	6.076	249	57	380.272	136.431	516.703
2006	125.481	44.547	180.649	64.161	84.000	29.821	25.754	9.143	614	218	416.498	147.890	564.388
2007	129.931	60.433	194.937	66.139	111.730	30.218	48.622	12.168	2.381	410	487.601	169.368	656.969
2008	242.304	126.664	357.781	135.035	207.457	58.741	112.632	25.647	7.961	1.452	928.135	347.539	1.275.674
2009	290.229	188.762	331.180	181.062	205.389	105.098	91.227	36.598	4.219	1.260	922.244	512.780	1.435.024
2010	264.506	174.985	273.746	157.919	146.884	90.596	72.138	34.039	2.042	1.081	759.316	458.620	1.217.936
2011	322.435	209.313	296.082	180.527	149.564	103.915	89.239	42.714	2.886	1.680	860.206	538.149	1.398.355
2012	442.055	272.135	581.716	299.782	306.524	183.261	143.951	64.171	2.018	712	1.476.264	820.061	2.296.325

2003-2012 yılları itibarıyla İŞKUR'a başvuruda bulunanların eğitim durumuna göre dağılımları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Yıllar	Okuma-Yazma Bilmevenler		Okur-Yazar		İlkokul		Orta ve Dengi		Sanat Orta		Lise ve Dengi		Sanat Lisesi		Lise Üstü		Anadolu Teknik Lisesi		Meslek Lisesi		Meslek Yüksek Okulu		Universite		Master Doktora		Toplam		
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Toplam
2003	2469	1112	7294	2399	189329	26263	69080	7987	591	80	82915	30142	25363	1531	1084	454	323	114	38266	10139	16446	11621	19708	12182	123	77	452991	104101	557092
2004	1888	1038	5359	2186	169469	29943	61672	9488	399	81	107099	54888	23338	2197	953	389	437	219	58790	18804	27501	20619	29380	19716	175	154	486460	159722	646182
2005	1672	970	4419	2043	159713	37060	59045	12534	336	90	67022	37810	10511	1196	550	262	233	127	38488	14825	16912	14108	21157	15190	214	216	380272	136431	516703
2006	3647	1295	6059	2151	142027	50450	55193	19594	261	93	92200	32732	6756	2398	1044	371	355	126	49321	17509	27496	9761	31579	11211	560	199	416498	147890	564388

YILLAR	Okuma-Yazma Bilmeyenler		Okur-Yazar Olanlar		İlköğretim		Ortaöğretim		Önlisans		Lisans		Yüksek Lisans		Doktora		Toplam		
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	
2007	5.520	5.367	14.545	5.703	244.814	58.164	166.544	64.607	26.422	18.952	28.717	15.947	943	598	96	30	487.601	169.368	656.969
2008	8.321	8.764	140.801	30.916	338.022	87.530	282.053	117.134	68.777	49.927	84.035	49.003	5.623	4.031	503	234	928.135	347.539	1.275.674
2009	53.046	41.282	66.684	23.024	458.430	203.609	250.062	167.885	43.277	41.058	47.903	33.612	2.628	2.174	214	136	922.244	512.780	1.435.024
2010	93.600	66.706	35.170	16.678	381.165	183.736	174.997	120.341	32.028	34.267	40.566	34.999	1.674	1.820	116	73	759.316	458.620	1.217.936
2011	121.838	89.370	45.789	20.081	401.353	208.684	203.848	138.938	39.907	41.224	45.590	37.742	1.775	2.039	106	71	860.206	538.149	1.398.355
2012	16.726	13.878	39.957	23.843	758.169	351.820	454.063	253.938	104.293	87.454	99.577	85.462	3.318	3.567	161	99	1.476.264	820.061	2.296.325

2008 yılından önce işe yerleştirmeler çalışma periyoduna göre sorgulamadığından toplam işe yerleştirme içinde sürekli işe yerleştirilen sayıları 2008 yılı ve sonrası aşağıda belirtilmiştir.

YILLAR	İŞE YERLEŞTİRME SAYISI
2003	65.398
2004	76.257
2005	81.685
2006	85.882
2007	111.375

YILLAR	BELİRLİ SÜRELİ(GEÇİCİ)	BELİRSİZ SÜRELİ(DAİMİ)	TOPLAM
2008	14.904	94.691	109.595
2009	21.413	96.865	118.278
2010	20.001	185.230	205.231
2011	27.759	335.913	363.672
2012	29.310	527.277	556.587

İŞKUR'un temel faaliyetleri şunlardır;

- İşgücünün yurt içinde ve yurt dışında uygun oldukları işlere yerleştirilmelerine ve çeşitli işler için uygun işgücü bulunmasına aracılık etmek,
- İşgücüne vasıf kazandırma, işbaşında eğitim, meslek ve kariyer danışmanlığı, iş yaratma tedbirleri gibi aktif işgücü programlarını uygulamak,
- İşsizlik sigortası, iş kaybı tazminatı, kısa çalışma ödeneği verilmesi ve ücret garanti fonu ödemeleri gibi pasif işgücü programlarını uygulamak,
- İş ve meslek danışmanlığı hizmetleri vermek

Stratejik yönetim anlayışını benimseyen İŞKUR geliştirdiği stratejiler çerçevesinde belirlediği hedeflere ulaşabilmek amacıyla kurumsal kapasitesini sürekli geliştirme çabasındadır.Bu kapsamda, ikibinli yıllarda yaklaşık 2 bin civarında olan personel sayısı bugün 7 binlere çıkarılmış, her yıl aktif işgücü programlarına ayrılan önemli kaynaklarla da işgücümüzün istihdam edilebilirliğini artırarak işsizlerimizi iş sahibi yapmaya çalışmaktadır.

YILLAR	GİDER
2003	33.792.313,03
2004	118.119.587,75
2005	71.557.360,98
2006	80.418.159,98
2007	105.546.162,46
2008	137.546.255,56
2009	403.068.116,51
2010	552.742.332,07
2011	592.380.240,62
2012	1.476.934.745,94
TOPLAM	3.572.105.274,90

İŞKUR'da herhangi bir ödeme kaleminde kaynak sıkıntısı yaşanmamıştır.

Ülkemizin önemli sosyo-ekonomik sorunlarının başında gelen işsizliği azaltmak, işgücüne katılımı ve istihdamı artırmak için ilki 2008 yılında olmak üzere, istihdam paketleri açıklanmıştır. Bu paketlerle; çeşitli prim indirimleri ve teşvikler getirilmiş, istihdam üzerindeki yükler azaltılmış, işsizlik ödeneği miktarında artış sağlanmış ve kısa çalışma ödeneği işler hale getirilmiş, kadın ve gençlerin istihdamına yönelik özel düzenlemeler yapılmıştır.

2011 yılı Şubat ayında yayımlanarak yürürlüğe giren 6111 sayılı Kanun ile istihdama yönelik çeşitli düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeler ile de; işgücüne katılımı ve istihdamı artırmak, çalışanların vasıflarını yükseltmek, mesleki ve teknik eğitimi özendirmek hedeflenmiştir.

6111 sayılı Kanunun 74'üncü maddesi ile genç ve kadın istihdamının desteklenmesine yönelik aşağıda belirtilen nitelikler doğrultusunda çalıştırılan her bir işçi için sigorta primlerinin işveren hissesine düşen kısmının işsizlik sigortası fonundan karşılanması hedeflenmiştir.

Bu teşvik;

a- 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkekler ile 18 yaşından büyük kadınlardan;

1) Mesleki yeterlik belgesi sahipleri için kırksekiz ay süreyle,

2) Mesleki ve teknik eğitim veren orta veya yüksek öğretimi veya İŞKUR tarafından düzenlenen işgücü yetiştirme kurslarını bitirenler için otuzaltı ay süreyle,

3) (1) ve (2) numaralı alt bentlerde sayılan belge ve niteliklere sahip olmayanlar için yirmidört ay süreyle,

b- 29 yaşından büyük erkeklerden (a) bendinin (1) ve (2) numaralı alt bentlerinde sayılan belge ve niteliklere sahip olanlar için yirmidört ay süreyle,

c- (a) ve (b) bentleri kapsamına girenlerin İŞKUR'a kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde ilave olarak altı ay süreyle,

ç- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalışmakta iken, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra mesleki yeterlik belgesi alanlar veya mesleki ve teknik eğitim veren orta veya yüksek öğretimi bitirenler için oniki ay süreyle,

d- 18 yaşından büyüklerden bu fıkranın (a), (b) ve (ç) bentlerine girmeyenlerin Türkiye İş Kurumuna kayıtlı işsizler arasından işe alınmaları halinde altı ay süreyle, uygulanmaktadır.

4447 Sayılı Kanunun 50'nci maddesinin beşinci fıkrasına istinaden işsizlik ödeneği almaya hak kazanmış olarak işten ayrılmış bir sigortalıyı, 01.10.2009 veya sonraki bir tarihte ve son altı aylık dönemde aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama sigortalı sayısına ilave olarak işe alan işveren bu teşvikten yararlanabilecektir.

4857 sayılı İş Kanununun 30'uncü maddesinin altıncı fıkrasına istinaden, engellilerin istihdamını teşvik etmek amacıyla özel sektör işverenlerince; kontenjan kapsamında çalıştırılan engellilerin, korumalı işyerlerinde çalıştırılan engellilerin, prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin tamamı, kontenjan fazlası engelli çalıştıran, yükümlü olmadıkları halde engelli çalıştıran, işverenlerin ise bu şekilde çalıştırdıkları her bir engelli için prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin yüzde ellisi Hazinece karşılanmaktadır.

Diğer yandan kurum, işgücü piyasasında özel politika gerektiren gruplara yönelik uyguladığı genel aktif işgücü programları ile birlikte hedef gruba özel geliştirdiği politika, program ve projelerle bu grupların işgücü piyasasına katılmalarının sağlanmasına yönelik önemli çalışmalar gerçekleştirmektedir.

Bu kapsamda;

Kadınların istihdama girişte karşılaştığı ayrımcılığa karşı, kurum tarafından bir takım mevzuatlar düzenlenmiş ve AB uyum sürecinde de yeni strateji belgeleri ve projeler geliştirmiştir.

Kadın istihdamının artırılması ve işgücü piyasasında fırsat eşitliğinin sağlanması amacıyla işe yerleştirmede cinsiyet ayrımını ortadan kaldırmaya yönelik bir genelge yayımlayarak, işverenlerin cinsiyetle ilgili tercih belirtmesi uygulamasına son vermiş, işgücü taleplerinde işgücü istem formunda yer alan “işçinin cinsiyetine” ilişkin ibareyi uygulamadan kaldırmıştır. Bu konuda son olarak Nisan 2006 tarihinde, kamu kurum ve kuruluşlarının daimi kadrolarına ilk defa işçi olarak alınacaklar hakkında usul ve esasları belirleyen tebliğde değişiklik yapılmış ve işgücü taleplerinde cinsiyet ayrımı kaldırılmıştır.

Ayrıca, İŞKUR il müdürlüklerimizden özel sektör işyerlerinin, biyolojik veya işin niteliğine ilişkin sebepler zorunlu kılınmadıkça iş ilişkisinde cinsiyete dayalı ayırım yapılamayacağı konusunda işverenlerin bilinçlendirilmesi istenmiştir.

Diğer yandan, hedef grubu kadın olan çok sayıda uluslararası projeler uygulamıştır. Bu projelerde genel amaç, kadınların işgücü piyasasına girişlerini artırarak, daha çok kişiyi istihdama çekmek ve istihdamda tutmak amacıyla yönelik politikaları tasarlama, geliştirme ve uygulama konusunda mevcut kapasitenin iyileştirilmesidir. Bu projeler şunlardır;

- 1- Kadın İstihdamının Desteklenmesi Operasyonu,
- 2- Genç Kız ve Kadınların Mesleki Eğitimi Ve İstihdamı Projesi
- 3- İnfomal İstihdamda Kayıt Dışı Kadın İşgücü
- 4- Kadınlar İçin Kadınlar,
- 5- Kadın İstihdamının Arttırılmasına Yönelik Strateji Geliştirme Projesi,
- 6- Kadınlar İçin Daha Çok ve İyi İşler: Türkiye’de İnsana Yakışır İş için Kadınların Güçlendirilmesi Operasyonu,
- 7- Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ve İŞKUR ile “Türkiye’de Kadınlar İçin İnsana Yakışır İş İmkânları Sağlanması Yoluyla Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Gerçekleştirilmesine Yönelik Aktif İşgücü Piyasası Politikaları Projesi

Söz konusu grupta yer alan engelli ve eski hükümlülerin işgücü piyasasına katılımları önündeki engellerin kaldırılması amacıyla, engelli ve eski hükümlü çalıştırmayan işverenlerden veya işveren vekillerinden 4857 sayılı İş Kanununun 101’inci maddesi uyarınca kesilen idari para cezaları, işsiz engellilerin ve eski hükümlülerin mesleki eğitim ve rehabilitasyonuna, istihdamına ve iş kurmalarına yönelik hazırlanan projelere tahsis edilmektedir.

Ayrıca, ceza evlerindeki hükümlülere cezaevlerinden çıktıklarından sonra iş bulmalarını kolaylaştırıcı işverenle görüşme, iş arama kaynakları, özgeçmiş hazırlama gibi konularda iş arama becerileri seminerleri verilmekte, bir meslek edinmelerine yönelik olarak meslek edindirme kursları düzenlenmektedir.

Diğer yandan, Hollanda ile MATRA kapsamında İzmir’de yürütülen “İŞKUR’un Kurumsal Yapısının Güçlendirilmesi, Engelliler İçin Gelişmiş Bir İstihdam Stratejisi ve Mesleki Rehabilitasyon Projesi” ile yeni bir eşleştirme yöntemi uygulanmıştır. Bu proje ile engellilere yönelik özel danışmalık süreçleri geliştirilmiş, proje kapsamında istihdam edilmesi hedeflenen 100 engellinin tamamı işe yerleştirilmiştir.

Ayrıca uzun süreli işsizlere yönelik bir stratejisi ve bunların işe yerleştirilmesine ilişkin etkin bir işe yerleştirme modeli geliştirilmek amacıyla Hollanda Hükümeti ile “Uzun Süreli İşsizlerin İstihdam Edilebilirliklerinin Artırılması” projesi uygulanmıştır.

Bu proje kapsamında 181 iş danışmanına, danışmanlık hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik olarak teorik ve pratik eğitimler verilmiş 104 uzun süreli işsizlerin istihdamı sağlanmıştır.

İŞKUR uygulamış ve uygulamakta olduğu projelerle de dezavantajlı gruplara yönelik politika tasarlama ve uygulama kapasitesini artırmaya çalışırken, hedef kitlenin işgücü piyasasına girişleri önündeki engelleri azaltmaya yönelik hibe projelerini de desteklemektedir. Bu kapsamda uygulanan projeler şunlardır;

“Genç İstihdamının Desteklenmesi Operasyonu” ile her ilin işgücü piyasası koşulları değerlendirilerek, belirlenen mesleklerde girişimcilik eğitimleri düzenlenmesi ve gençlere kendi işlerini kurmalarına yönelik rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin verilmesi, okuldan işe geçişlerini kolaylaştıracak olanakların artırılması, mesleki yeterliliklerinin artırılması ve çıraklık programlarından yararlananların sayısının artırılması hedeflenmektedir.

2006 Yılı AB mali işbirliği programlaması kapsamında geliştirilen “Aktif İstihdam Tedbirleri ve Yerel Düzeyde Türkiye İş Kurumuna Destek Projesi”, ülkenin daha sınırlı bir alanında dezavantajlı hedef gruplara (kadınlar ve gençler) yöneliktir.

İşsizlikten en fazla etkilenen dezavantajlı gruplara (kadınlar, gençler, engelliler, hükümlüler) yönelik olarak Bakanlığımız koordinasyonunda “Ulusal İstihdam Stratejisi” hazırlanmıştır. “Özel Politika Gerektiren Grupların İstihdamının Artırılması” stratejinin temel politika eksenlerinden birisini oluşturmaktadır.

Özel sektörde işyerinde toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik farkındalığın ve bilinçlendirmenin artırılması amacıyla 26.04.2013 tarihinde “Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ödül Töreni” düzenlenmiştir.

18.06.2013 tarihinde İstanbul’da Bakanlığımızın desteği ile “Dezavantajlı Gruplar İçinde Roman Kadınların İşgücü Piyasasına Katılımı” adlı bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kapsamında, program otoritesi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olan “İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi” bileşeni altında, “Sosyal İçerme” öncelik ekseninde hazırlanan ‘Dezavantajlı Kişilerin Sosyal İçerilmesi ve İstihdam Edilebilirliğinin Arttırılması Projesi’ iş tanımı belgesi yazım çalışmaları devam etmektedir. Engelliler, gecekondü bölgelerinde yaşayan kişiler de dahil olmak üzere yoksul veya yoksulluk riski altında olan kişiler, eski hükümlüler, eski tutuklular, hükümlüler ve tutuklular operasyonun hedef grupları arasında yer almaktadır.